

Nieuwsbrief

Sociaal Juridische Dienstverlening

In dit nummer:

Deskundigheidsbevordering
Jaarcongres Nibud 2024

Alleenverdienersproblematiek

Menselijke maat bij
terugvordering uitkering

Dienst Toeslagen gaat zelf het
verzamelinkomen aanpassen

Vereenvoudiging dubbele
kinderbijslag

Huurrecht

Stijging minimumloon en
uitkeringsbedragen

Ziektewet/Wia

Peilmoment reële re-
integratiemogelijkheden

Terugblik actieweken 2024

Derlanders houden het recht op
tijdelijke bescherming

Deskundigheidsbevordering Jaarcongres Nibud 2024

Het Nibud bestaat dit jaar 45 jaar! Dit hebben zij gevierd met een jubileumcongres, met als thema 'het leven betaalbaar'. Twee sociaal juridisch dienstverleners van SMWO zijn bij dit congres aanwezig geweest.

Het congres bestond uit meerdere workshops op het gebied van betaalbaarheid en huishoud-financiën en er waren diverse sprekers, waaronder Koningin Maxima. Het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) is een onafhankelijk kennis- en adviescentrum op het gebied van huishoudfinanciën. Hun doel is het voorkomen van geldproblemen. De druk op de portemonnee is momenteel groot en omgaan met geld is voor sommigen ingewikkeld. Onze SJD'ers proberen burgers in kwetsbare financiële situaties zo goed mogelijk op weg te helpen.

Alleenverdienersproblematiek

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 27 september 2022 uitspraak gedaan over de samenloop van regelingen en het effect op toeslagen

Huishoudens die maandelijks een netto-inkomen hebben op bijstandsniveau, maar op jaarbasis uitkomen op een inkomen dat bruto hoger is dan het inkomen van een gezin in de bijstand, lopen toeslagen mis. De uitspraak heeft betrekking op een bredere problematiek die al langer bestaat. De problematiek treft in 2023 een groep van naar schatting 5.700 huishoudens met recht op een aanvullende bijstandsuitkering.

Het gaat voornamelijk om huishoudens waarbij de ene partner een uitkering van UWV of een private verzekeraar krijgt en de ander geen of weinig inkomen heeft, vandaar de term 'alleenverdienersproblematiek'. Zij ontvingen door een samenloop van regelingen minder zorg- en huurtoeslag dan een (echt)paar met alleen een volledige bijstandsuitkering. De getroffen huishoudens hebben hetzelfde netto-inkomen (exclusief toeslagen) op het sociaal minimum, maar een lager besteedbaar inkomen (inclusief toeslagen). De CRvB oordeelt dat de getroffen huishoudens hiermee onder het bestaansminimum komen.

Het kabinet wil dat deze huishoudens de komende jaren een vaste tegemoetkoming krijgen van hun gemeente. De ministerraad heeft ingestemd met een wetsvoorstel hiervoor.

De nieuwe wet moet in 2025 in werking treden. Tot die tijd verloopt de compensatie via een aanvraag voor bijzondere bijstand. Getroffen huishoudens kunnen zichzelf melden maar zullen ook actief benaderd worden door de gemeenten. Gemeenten gaan een lijst ontvangen van de getroffen huishoudens.

Samenwerking SMWO en GR de Bevelanden

GR de Bevelanden en de sociaal juridisch dienstverleners van SMWO zullen met elkaar gaan samenwerken om de getroffen huishoudens zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen.

Burgers kunnen bij SMWO terecht voor de aanvraag bijzondere bijstand. We zullen burgers in samenwerking met GR de Bevelanden proactief gaan benaderen.

Klik [hier](#) voor meer informatie.

Menselijke maat bij terugvordering uitkering

Niet zelden komt het voor dat mensen hun ontvangen uitkering (deels) moeten terugbetalen als blijkt dat zij dit onterecht hebben ontvangen. Het uitgangspunt is dat teveel ontvangen uitkering altijd terugbetaald moet worden. In de praktijk levert dit vaak problemen op voor de uitkeringsgerechtigde.

Op 18 april 2024 heeft de Centrale Raad van Beroep een uitspraak gedaan in een zaak waarbij een flink bedrag aan Wajong moest worden terugbetaald aan UWV. In deze uitspraak komt naar voren dat de overheid meer rekening moet houden met hun eigen rol bij het ontstaan van de terugbetaling. En daarnaast ook oog moet hebben voor de financiële, sociale en psychische problemen die kunnen ontstaan als iemand een groot bedrag moet terugbetalen. Deze uitspraak heeft ook gevolgen voor terugbetalingen van andere uitkeringen bijvoorbeeld betaald door de gemeente of Sociale Verzekeringsbank.

Intensievere toetsing

Zodra iemand een groot bedrag moet terugbetalen aan de uitkeringsinstantie moet er een intensievere toetsing komen. De Centrale Raad van Beroep gaat bekijken of er sprake is van een dringende reden. Dit is nodig omdat een groot deel van de uitkeringsgerechtigden al in een kwetsbare positie hebben in de samenleving. Een hoge terugvordering kan dan grote financiële en sociale problemen geven. De Raad zal toetsen of de terugvordering niet onevenredig belastend is en vervolgens zijn doel voorbij schiet. Als op voorhand al duidelijk is dat het terugbetalen van de uitkering iemand in grote financiële problemen brengt, bijvoorbeeld omdat daardoor een schuldhulptraject wordt beëindigd, dan kan dat aanleiding zijn om van de gehele of een gedeeltelijke terugvordering af te zien (dat kan dan een 'dringende reden' zijn).

Oorzaak van het ontstaan terugvordering

Er moet niet alleen gekeken worden naar de gevolgen van de terugvordering maar ook naar de oorzaak. Uitkeringsinstanties moeten hun eigen rol daarin ook onder de loep nemen. Als zij zelf steken hebben laten vallen dan kan dat ook een reden zijn om geheel of gedeeltelijk af te zien van de terugvordering. Het uitgangspunt "teveel ontvangen uitkering moet altijd terugbetaald worden" is dus niet altijd meer van toepassing.

Klik [hier](#) voor meer informatie.

Wat kan SMWO hierin betekenen?

Sociaal juridisch dienstverleners ondersteunen bij schuldenproblematiek, en dus ook bij terugvorderingen van uitkeringsinstanties.

Dienst Toeslagen gaat zelf het verzamelinkomen aanpassen

De Dienst Toeslagen is begin augustus jl. gestart met het aanschrijven van ruim 12.000 huishoudens over het toetsingsinkomen. Deze groep heeft eerder een terugvordering van toeslagen gehad over 2023 en op basis van actuele inkomstgegevens vermoedt de Dienst Toeslagen dat er ook op dit moment te veel toeslag wordt uitbetaald. Deze burgers hebben al eerder een aantal brieven ontvangen waarin zij worden gewezen op de noodzaak van het aanpassen van het toetsingsinkomen maar daarop hebben zij tot heden geen actie ondernomen.

Als de burger niet tijd zelf reageert, wordt het inkomen van de burger en/of eventuele medebewoners aangepast. Het doel daarvan is om eventuele volgende terugvorderingen over 2024 te voorkomen. Dat kan dus ook betekenen dat daardoor voor de resterende drie maanden van dit jaar, al dan niet terecht, niet meer uitbetaald wordt. Als het inkomen door de Dienst Toeslagen is aangepast dan kan het door de burger alsnog zelf weer worden gewijzigd in het juiste bedrag.

Deze veranderende werkwijze van de Dienst Toeslagen is natuurlijk bedoeld om terugvorderingen en schulden in de toekomst te voorkomen. Maar het heeft echter ook als risico dat het maandinkomen door de verandering ineens flink kan dalen zonder dat burgers zich hiervan op dat moment bewust zijn, terwijl daarmee in de maandelijkse uitgaven geen rekening is gehouden. Een betalingsachterstand in de vaste lasten kan hierdoor dan ook snel ontstaan. Het is daarom van belang om hierop alert te zijn als mensen hierover de betreffende brief hebben ontvangen en burgers te adviseren om daarop direct actie te ondernemen.

Wat kan SMWO hierin betekenen?

Mochten burgers niet weten hoe zij op deze brief moeten reageren, dan kunnen de sociaal juridisch dienstverleners van SMWO de benodigde ondersteuning bieden.

Vereenvoudiging dubbele kinderbijslag

De dubbele kinderbijslag is bedoeld voor ouders met kinderen die intensieve zorg nodig hebben. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de extra kosten die zij voor hun kind moeten maken. Het aanvraagproces hiervoor wordt door veel ouders als ingewikkeld ervaren of is zelfs niet bekend. Met als gevolg dat deze niet wordt aangevraagd. De overheid wil zoveel mogelijk voorkomen dat ouders financiële steun mislopen waar zij wel recht op hebben.

Per 1 juli 2024 is er een wetwijziging ingegaan. Deze zorgt ervoor dat ouders, waarvan de kinderen een Wlz-indicatie (Wet langdurige zorg) hebben, automatisch de dubbele kinderbijslag toegekend krijgen. Ook maakt de wet het mogelijk om dubbele kinderbijslag met terugwerkende kracht (tot een half jaar) toe te kennen.

In de praktijk betekent dit dat het CIZ (Centrum Indicatiestelling Zorg) de SVB (Sociale Verzekeringsbank) zal inlichten zodra er een Wlz-indicatie is afgegeven en dat er dus recht is ontstaan op de dubbele kinderbijslag. Ouders hoeven dus niet meer opnieuw een indicatie aan te vragen hiervoor. Daarnaast gaat het CIZ ouders, waarvan het kind al vóór 1 juli een Wlz-indicatie had en nog geen dubbele kinderbijslag, gericht informeren over hun mogelijke recht op dubbele kinderbijslag om te voorkomen dat zij dit mislopen.

Klik [hier](#) voor meer informatie.

Huurrecht

Wet huurverlaging 2023

Per 1 juli 2023 is de huur voor mensen met een laag inkomen en een hoge huur verlaagd. Woningbouwcoöperaties baseerden deze huurverlaging op het inkomen van 2021. Huurders waarvan het inkomen op dit moment laag is kunnen alsnog huurverlaging krijgen door dit zelf aan te vragen bij de woningbouwcoöperatie. Dit kan nog t/m 30 december 2024. Het gaat om een kale huurprijs van meer dan €577,91 per maand. Huurders moeten de sociale huurwoning of woonwagen vanaf 1 maart 2023 of eerder huren. SMWO kan ondersteunen bij het verzoek tot huurverlaging.

Wat geldt in 2024 als laag inkomen?

Huishouden	Gezamenlijke bruto inkomen over de laatste 6 maanden is niet hoger dan
Huishouden van 1 persoon, die geen AOW krijgt	€ 12.420
Huishouden van 1 persoon, die AOW krijgt	€ 13.215
Huishouden van 2 of meer personen, die allemaal geen AOW krijgen	€ 16.185
Huishouden van 2 of meer personen, van wie minimaal 1 persoon AOW krijgt	€ 17.575

Per 1 juli treden er diverse wetten in werken om huurders in zowel de vrije sector als de zogeheten 'middensector' te beschermen.

Verlenging van de Wet maximering huurprijsverhogingen geliberaliseerde huurovereenkomsten

Op 23 april stemde de Eerste Kamer in met de verlenging van de Wet maximering huurprijsverhogingen geliberaliseerde huurovereenkomsten. Daarmee blijft de jaarlijkse huurstijging in 2024 voor circa 640.000 huishoudens die huren in de vrije sector beperkt tot 5,5%. De verhuurder kan alleen jaarlijks de huur verhogen als daarover iets in het huurcontract staat.

- Staat in uw huurcontract een percentage van meer dan 5,5%? Dan mag de verhuurder in 2024 de huur niet met dat hogere percentage verhogen. De maximum huurverhoging in 2024 voor de vrije sector is 5,5%.
- Staat in uw huurcontract een percentage dat lager dan of gelijk is aan 5,5%? Dan mag de verhuurder de huur verhogen met het percentage dat in het contract staat.
- Staat in uw huurcontract niets over jaarlijkse huurverhoging? Dan kan de verhuurder de huur niet verhogen.

Meer informatie:

- [Huurcommissie](#)
- [Rijksoverheid](#)

Wet betaalbare huur per 1 juli 2024 van kracht

Vanaf 1 juli is er een nieuwe sector huurwoningen: de middensector. Dat zijn woningen met een kwaliteit van 144 tot en met 186 punten volgens het Woningwaarderingssysteem en een huurprijs van € 879,67 tot en met € 1.157,95. Hoe hoog de huur van deze woningen mag zijn, hangt voortaan af van de kwaliteit van de woning.

Voor sociale huurwoningen (tot en met 143 punten) gelden al langer maximale huurprijzen. Deze regeling is niet veranderd.

De regeling voor middenhuur geldt alleen voor nieuwe huurcontracten, afgesloten op of na 1 juli 2024. Huurwoningen van dezelfde kwaliteit, maar met een huurcontract dat is afgesloten voor 1 juli 2024, vallen in de vrije sector.

De Huurcommissie biedt n.a.v. deze nieuwe wet twee nieuwe huurprijschecks aan: één voor zelfstandige woningen en één voor onzelfstandige woonruimten. De Huurprijscheck geeft het totaal aantal punten van een woning, kamer of woonwagen en de (maximale) huurprijs die daarbij hoort. Ook kunnen burgers de website www.ismijnhuurte duur.nl gebruiken.

Als verhuurders zich niet aan de nieuwe regels houden, kunnen ze vanaf 1 januari 2025 een boete krijgen van de gemeente. Ook moeten verhuurders per 1 januari 2025 bij nieuwe contracten een puntentelling opnemen.

Meer informatie:

- [Huurcommissie](#)
- [Rijksoverheid](#)

Wet vaste huurcontracten

Vanaf 1 juli 2024 geldt de Wet vaste huurcontracten. Een nieuwe huurder krijgt vanaf dan meteen een huurcontract voor onbepaalde tijd. Alleen voor bepaalde groepen blijft een huurcontract van bepaalde tijd mogelijk. Er zijn enkele uitzonderingen. Bepaalde groepen, zoals studenten of urgent woningzoekenden, mogen soms toch een tijdelijk huurcontract (voor maximaal twee jaar) krijgen. Ook blijft huren onder de Leegstandswet nog mogelijk.

Wat kan SMWO hierin betekenen?

Sociaal juridisch dienstverleners van SMWO geven informatie en advies bij vragen over huurcontracten/huurprijzen. Indien nodig, ondersteunen we bij het opstarten van een procedure bij de Huurcommissie.

Stijging minimumloon en uitkeringsbedragen

Zoals gebruikelijk wordt het minimumloon vanaf 1 juli regulier geïndexeerd, ofwel aangepast aan de groei van de cao-lonen. Daarom stijgt het minimumloon met 3,09%. Daarmee wordt het minimumloon per 1 juli € 13,68 bruto per uur. Dit werkt ook door in uitkeringen zoals de bijstand, AOW en UWV-uitkeringen. De Eerste Kamer heeft tegen de extra verhoging van het wettelijk minimumloon gestemd. Hierdoor gaat de extra verhoging met 1,2% per 1 juli niet door.

Klik [hier](#) voor de uitkeringsbedragen per 1 juli.

Ziektewet/Wia

Tijdelijke maatregel Wia-beoordelingen 1 juli van start

Vanwege het tekort aan verzekeringsartsen is er al langere tijd sprake van een achterstand in de sociaal medische beoordelingen voor een Wia-uitkering. Om de achterstand te verkleinen komt er vanaf 1 juli 2024 een nieuwe maatregel bij. De mate van arbeidsongeschiktheid bepaalt of iemand recht heeft op een uitkering, en zo ja, hoe hoog deze moet zijn. Volgens de huidige regels wordt bij werknemers die nog inkomsten uit arbeid hebben zowel een praktische als een theoretische beoordeling (een schatting van wat de werknemer in theorie nog kan verdienen) uitgevoerd. Vervolgens bepaalt de beoordeling met de laagste mate van arbeidsongeschiktheid, het wel of niet toekennen van een WIA-uitkering. Met de maatregel Praktisch beoordelen wordt de theoretische schatting, wanneer een praktische beoordeling mogelijk is, achterwege gelaten. Het idee is dat dit tijd bespaart bij beoordeling.

Peilmoment reële re-integratiemogelijkheden

Na afloop van de loondoorbetalingsplicht (104 weken ziekte werknemer) van de werkgever kan de werkgever het dienstverband opzeggen. Sommige werkgevers houden het dienstverband slapend om zo te voorkomen dat ze een transitievergoeding moeten betalen. Andere werkgevers houden een dienstverband in stand om de werknemer de kans te geven om na gedeeltelijk of geheel herstel terug te komen in het bedrijf.

In het Xella-arrest heeft de Hoge Raad geoordeeld dat, wanneer er is voldaan aan de wettelijke vereisten voor beëindiging van de arbeidsovereenkomst wegens langdurige arbeidsongeschiktheid, een werkgever op grond van goed werkgeverschap moet instemmen met een voorstel van de werknemer tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst en gehouden is de wettelijke transitievergoeding te betalen. De werkgever kan hiervoor een compensatie krijgen van het UWV.

Dit is alleen anders als de werkgever een gerechtvaardigd belang heeft bij instandhouding van de arbeidsovereenkomst, bijvoorbeeld als er reële re-integratiemogelijkheden zijn voor de werknemer. De Hoge Raad heeft op 15 maart 2024 een uitspraak gedaan over de vraag wat geldt als peilmoment bij een beroep van een werkgever op het bestaan van reële re-integratiemogelijkheden.

De vraag was of dat het moment is waarop het dienstverband van de werknemer slapend is geworden óf het moment waarop de werknemer het beëindigingsvoorstel aan de werkgever doet. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat dit laatste het geval is.

Bronnen:

- Hoge Raad 15 maart 2024, [ECLI:NL:HR:2024:400](#)
- Hoge Raad 8 november 2019, [ECLI:NL:HR:2019:1734](#)

Wat kan SMWO hierin betekenen?

Sociaal juridisch dienstverleners voorzien burgers van informatie & advies bij vragen rondom ziekte. Indien nodig, verwijzen we door naar het Juridisch loket/advocaat.

Terugblik actieweeken 2024

Evenals voorgaande jaren heeft het SJD-team, in samenwerking met enkele vrijwilligers, in het voorjaar 2024 een invulcampagne georganiseerd. Inwoners van gemeenten op de Bevelanden en de gemeente Schouwen-Duiveland werden via een afspraak geholpen met het invullen van de belastingaangifte 2023 en/of het verzoek tot kwijtschelding van de lokale belastingen.

We merken dat het digitaal aanvragen van kwijtschelding of het digitaal invullen van de belastingaangifte voor veel inwoners erg ingewikkeld is. Zonder extra ondersteuning zouden zij de aangifte of de kwijtschelding dan niet indienen waardoor zij een belastingteruggave laten liggen of noodgedwongen toch de aanslag van de lokale belasting betalen, terwijl zij hiervoor anders vrijstelling hadden kunnen krijgen.

Door op een laagdrempelige manier met deze inwoners in contact te komen kunnen we de financiële situatie onderzoeken. Denk daarbij aan de volgende checks:

- Voedselbank
- Toeslagen van de Belastingdienst
- Het verlagen of schrappen van uitgaven
- Minimaregelingen van de gemeente
- Energietoeslag van de gemeente
- Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen
- Belastingteruggave
- Betalingsregeling met schuldeiser(s) of doorverwijzing naar gemeentelijke schuldhulpverlening
- Vergoeding van zorgkosten (reiskosten)

Derdelanders houden het recht op tijdelijke bescherming

Vluchtelingen met een tijdelijke Oekraïense verblijfsvergunning (derdelanders) mogen voorlopig in Nederland blijven. Ze krijgen tijdelijke bescherming tot het Europese Hof van Justitie een uitspraak doet. Dit geldt niet voor derdelanders die al zijn vertrokken uit Nederland.

Eerder was bepaald door de staatssecretaris dat de bescherming van derdelanders vanaf 4 maart 2024 beëindigd mocht worden door de gemeenten. Nadat er verschillende derdelanders bezwaar hebben aangetekend, zijn er enkele rechtbanken in deze beroepszaken tot verschillende uitspraken gekomen. Vervolgens heeft de staatssecretaris besloten dat deze groep toch nog onder de RTB (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) valt.

Totdat het Europese Hof van Justitie uitspraak doet, behouden derdelanders het recht op opvang, leefgeld en medische zorg. Zij mogen ook blijven werken.

Klik [hier](#) voor mee informatie.

Team Sociaal Juridische Dienstverlening

Marieke Slingenberg
Judith Goetheer
Ellen Meesters

Noor Riemens
Nicole den Ouden
Alco Warners

Ishara Esajas
Merel de Graaf